

**Актуальні проблеми
господарського права
(Особлива частина).
Підручник**

У підручнику розглядаються теоретичні і практичні аспекти Особливої частини курсу «Актуальні проблеми господарського права».

На підставі аналізу чинного господарського законодавства та джерел спеціальної літератури розкриваються особливості та проблеми правового регулювання окремих видів господарської діяльності, а також висвітлюються тенденції розвитку господарсько-правових досліджень в Україні.

Розрахований на викладачів, аспірантів, студентів ОР «Магістр» юридичних факультетів закладів вищої освіти, а також юристів, яких цікавлять проблеми господарського права.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

(Особлива частина)

Підручник

Київ
Видавництво Ліра-К
2018

Рецензенти

С. Ф. Демченко, доктор юридичних наук, заслужений юрист України, Голова Вищого господарського суду України у відставці;

В. А. Устименко, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, член-кореспондент НАПрН України, директор Інституту економіко-правових досліджень НАН України

*Рекомендовано Вченою радою юридичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 7 від 19 березня 2018 року)*

А43 Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина):
підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Рєзнікової. – Київ : Видавництво Ліра-К,
2018. – 672 с.

ISBN 978-617-7605-44-6

У підручнику розглядаються теоретичні і практичні аспекти Особливої частини курсу «Актуальні проблеми господарського права». На підставі аналізу чинного господарського законодавства та джерел спеціальної літератури розкриваються особливості та проблеми правового регулювання окремих видів господарської діяльності, а також висвітлюються тенденції розвитку господарсько-правових досліджень в Україні.

Розрахований на викладачів, аспірантів, студентів ОР «Магістр» юридичних факультетів закладів вищої освіти, а також юристів, яких цікавлять проблеми господарського права.

УДК 346

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ ТА ТЕРМІНІВ:

АТ	– акціонерне(і) товариство(а)
АРК	– Автономна Республіка Крим
ВРУ	– Верховна Рада України
ГК/ГКУ	– Господарський кодекс України
ГПК/ГПКУ	– Господарський процесуальний кодекс України
ДІУ	– двостороння інвестиційна угода
ДФС	– Державна фіскальна служба
ДКРРФПУ	– Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України
ДКЦПФР	– Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку
ЗЕД	– зовнішньоекономічна діяльність
ЄДР	– Єдиний державний реєстр
ЄЕС	– Європейське економічне співтовариство
ЄС	– Європейський Союз та/або Європейське співтовариство
ІСІ	– інститут спільного інвестування
ІФ	– інвестиційний фонд
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності
КІФ	– корпоративний інвестиційний фонд
КМУ	– Кабінет Міністрів України
КУА	– компанія з управління активами
МІУ	– міжнародна інвестиційна угода
МК/МКУ	– Митний кодекс України
МЦВІС	– Міжнародний центр з вирішення інвестиційних спорів
НБУ	– Національний банк України
Нацкомфінпослуг	– Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
НБУ	– Національний банк України
НДУ	– Національний депозитарій України
НКЦПФР	– Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
НП(С)БО	– Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку
НПФ	– недержавний пенсійний фонд
ПАНПФ	– професійний адміністратор недержавного пенсійного фонду
ПБО	– Положення бухгалтерського обліку
ПІФ	– пайовий інвестиційний фонд
ПК/ПКУ	– Податковий кодекс України
П(С)БО	– Положення (стандарт) бухгалтерського обліку
ПрАТ	– приватне акціонерне товариство
ПАТ	– публічне акціонерне товариство
РЦ	– Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках
СЕЗ/С(В)ЕЗ	– спеціальна (вільна) економічна зона
СОТ	– Світова організація торгівлі
СРО	– саморегулювальна організація професійних учасників фондового ринку
ТОВ	– товариство з обмеженою відповідальністю
ТІС	– торгівельно-інформаційна система
ТПР	– територія пріоритетного розвитку
УРП	– угоди про розподіл продукції
ФБ	– фондова біржа
ФОН	– фонд операцій з нерухомістю
ФФБ	– фонд фінансування будівництва
ЦД	– Центральний депозитарій України
ЦК/ЦКУ	– Цивільний кодекс України
ЦПК/ЦПКУ	– Цивільний процесуальний кодекс України

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ:

Винокурова Л. Ф., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 25.

Горяєва О. С., кандидат юридичних наук, асистент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 16, глава 19 (§ 1, § 2, § 3).

Клепікова О. В., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 9.

Кологойда О. В., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 5 (§ 2), глава 13 (§ 1 – співавтор В. В. Резнікова, § 2, § 3, § 4).

Кравець І. М., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 11.

Лукач І. В., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 17, глава 19 (§ 4).

Орлова О. С., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Ужгородського національного університету – глава 15 – співавтор В. В. Резнікова.

Паракуда І. В., кандидат юридичних наук, асистент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 7 – співавтор В. В. Резнікова.

Пацурія Н. Б., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 14, глава 18 (§ 1, § 3, § 4), глава 20.

Повар П. О., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 3.

Поєдинок В. В., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 2 (§ 4), глава 22, глава 23, глава 24.

Пожоджук Т. Б., кандидат юридичних наук, асистент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 10 (§ 3).

Попова А. В., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 6 (§ 2, § 4), глава 12.

Радзивілюк В. В., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 18 (§ 2).

Резнікова В. В., доктор юридичних наук, професор кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 4 (§ 1, § 2), глава 6 (§ 1, § 3), глава 7 – співавтор І. В. Паракуда, глава 8, глава 13 (§ 1 – співавтор О. В. Кологойда), глава 15 – співавтор О. С. Орлова, глава 21.

Росильна О. В., кандидат юридичних наук, асистент кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 10 (§ 1, § 2).

Щербина В. С., доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, заслужений юрист України, в. о. завідувача кафедри господарського права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – глава 1, глава 2 (§ 1, § 2, § 3), глава 5 (§ 1).

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ ТА ТЕРМІНІВ:.....	3
ВСТУП.....	9
ГЛАВА 1. ГАЛУЗІ ТА ВИДИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Щербина В. С.)	
§ 1. Загальні умови, що визначають особливості регулювання господарських відносин	10
§ 2. Види господарської діяльності та їх класифікація	12
§ 3. Галузі економіки та їх класифікація	15
ГЛАВА 2. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Щербина В. С., Поединок В. В.)	
§ 1. Поняття та види господарсько-торговельної діяльності (Щербина В. С.)	17
§ 2. Правове регулювання відносин поставки (Щербина В. С.)	18
§ 3. Правове регулювання контрактації сільськогосподарської продукції (Щербина В. С.)	27
§ 4. Міна (бартер) у сфері господарювання (Поединок В. В.)	30
ГЛАВА 3. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ (Повар П.О.)	
§ 1. Проблеми правового регулювання господарської діяльності у сфері електроенергетики	35
§ 2. Проблеми правового регулювання окремих ринків електричної енергії	46
ГЛАВА 4. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ (Резнікова В.В.)	
§ 1. Поняття та значення електронної комерції	62
§ 2. Міжнародний досвід, стан та перспективи ефективного правового забезпечення електронної комерції	67
ГЛАВА 5. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОРЕНДИ ТА ЛІЗИНГУ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ (Щербина В. С., Кологойда О. В.)	
§ 1. Правове регулювання орендних відносин у сфері господарювання (Щербина В. С.)	77
§ 2. Правове регулювання лізингових відносин у сфері господарювання (Кологойда О. В.)	86
ГЛАВА 6. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ (Резнікова В. В., Попова А. В.)	
§ 1. Поняття, значення та сутність біржі (Резнікова В. В.)	102
§ 2. Поняття, ознаки та види біржових правовідносин (Попова А. В.)	111
§ 3. Правовий статус біржових посередників (Резнікова В. В.)	118
§ 4. Біржові угоди (Попова А. В.)	126
ГЛАВА 7. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СКЛАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Паракуда І. В., Резнікова В. В.)	
§ 1. Поняття та види складів, особливості їх правового статусу, проблеми здійснення ними складської діяльності	138
§ 2. Договір складського зберігання	159

ГЛАВА 8. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА (Резнікова В. В.)

- § 1. Господарське посередництво: поняття, ознаки, види176
- § 2. Поняття, особливості та види посередницьких правовідносин190
- § 3. Посередницькі договори: поняття особливості та види199

ГЛАВА 9. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Клепікова О. В.)

- § 1. Транспортна діяльність як вид господарської діяльності210
- § 2. Системність та кодифікованість транспортного законодавства224
- § 3. Транспортне право як підгалузь господарського права231

ГЛАВА 10. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА (Росильна О. В., Походжук Т. Б.)

- § 1. Капітальне будівництво як вид господарської діяльності: поняття, ознаки, форми та стадії здійснення (Росильна О. В.)239
- § 2. Державно-приватне партнерство у сфері капітального будівництва (Росильна О. В.)247
- § 3. Договори підряду в капітальному будівництві (Походжук Т. Б.)251

ГЛАВА 11. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Кравець І. М.)

- § 1. Інноваційна діяльність: поняття, види та проблеми нормативно-правового регулювання263
- § 2. Суб'єкти та об'єкти інноваційної діяльності269
- § 3. Державне регулювання інноваційної діяльності та її саморегулювання278

ГЛАВА 12. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Попова А. В.)

- § 1. Фінансовий ринок та його інструменти287
- § 2. Поняття фінансів суб'єктів господарювання291
- § 3. Поняття, ознаки і види фінансової діяльності суб'єктів господарювання298
- § 4. Суб'єкти фінансової діяльності307
- § 5. Окремі види фінансової діяльності315

ГЛАВА 13. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ (Кологойда О. В., Резнікова В. В.)

- § 1. Проблеми правового регулювання посередництва на фондовому ринку України (Кологойда О. В., Резнікова В. В.)322
- § 2. Депозитарна система України: поняття, правовий статус учасників та правове регулювання їх діяльності (Кологойда О. В.)336
- § 3. Правове регулювання клірингової діяльності. Правовий статус клірингових установ (Кологойда О. В.)344
- § 4. Правове регулювання діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку. Правовий статус фондової біржі (Кологойда О. В.)351

ГЛАВА 14. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОЇ ТА ПЕРЕСТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Пацурія Н. Б.)

- § 1. Актуальні проблеми правового регулювання страхової діяльності364
- § 2. Правове регулювання перестрахової діяльності378

ГЛАВА 15. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

(Резнікова В. В., Орлова О. С.)

- § 1. Загальна характеристика майнового стану суб'єкта господарювання389
- § 2. Поняття та елементи господарського обліку, їх взаємозв'язок394
- § 3. Правове регулювання бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання402
- § 4. Правове регулювання фінансової звітності суб'єктів господарювання416

ГЛАВА 16. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ *(Горяєва О. С.)*

- § 1. Поняття та ознаки аудиторської діяльності.....426
- § 2. Зміст аудиторської діяльності430
- § 3. Поняття та загальна характеристика аудиторських правовідносин444
- § 4. Регулювання аудиторської діяльності в Україні451

ГЛАВА 17. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВ ІНШИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ (КОМЕРЦІЙНА КОНЦЕСІЯ) *(Лукач І. В.)*

- § 1. Поняття договору комерційної концесії461
- § 2. Форма і реєстрація договору комерційної концесії.....468

ГЛАВА 18. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ *(Пацурія Н. Б., Радзивілюк В. В.)*

- § 1. Поняття, принципи здійснення та ознаки публічних закупівель *(Пацурія Н.Б.)*.....472
- § 2. Державне регулювання та контроль у сфері публічних закупівель *(Радзивілюк В.В.)*.....481
- § 3. Особливості правового становища суб'єктів процедури публічних закупівель *(Пацурія Н.Б.)*.....492
- § 4. Процедури здійснення публічних закупівель *(Пацурія Н.Б.)*.....499

ГЛАВА 19. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ *(Горяєва О. С., Лукач І. В.)*

- § 1. Поняття реклами у сфері господарювання *(Горяєва О. С.)*.....510
- § 2. Поняття та ознаки рекламної діяльності *(Горяєва О. С.)*.....513
- § 3. Порушення при здійсненні рекламної діяльності *(Горяєва О. С.)*518
- § 4. Порівняльна реклама *(Лукач І. В.)*519

ГЛАВА 20. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З НАДАННЯ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ *(Пацурія Н. Б.)*

- § 1. Поняття, ознаки та види консалтингової діяльності522
- § 2. Функції та принципи здійснення консалтингової діяльності.....525
- § 3. Особливості правового становища суб'єктів консалтингової діяльності.....530

ГЛАВА 21. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СПІЛЬНОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ *(Резнікова В. В.)*

- § 1. Спільна господарська діяльність : економіко-правова сутність, поняття, ознаки, форми здійснення534
- § 2. Проблеми правового регулювання договірних відносин зі спільної господарської діяльності541

ГЛАВА 22. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Поєдинок В. В.)

§ 1. Зовнішньоекономічна діяльність: поняття, суб'єкти, види	569
§ 2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	573
§ 3. Зовнішньоекономічний договір	583

ГЛАВА 23. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Поєдинок В. В.)

§ 1. Проблеми визначення поняття інвестицій в праві.....	592
§ 2. Інвестиційна діяльність як господарська діяльність	596
§ 3. Державна підтримка інвестиційної діяльності.....	600
§ 4. Правове регулювання іноземного інвестування	606
§ 5. Гарантії здійснення інвестиційної діяльності	614

ГЛАВА 24. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ РЕЖИМІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ (Поєдинок В. В.)

§ 1. Поняття та види спеціальних режимів господарювання.....	621
§ 2. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон	624
§ 3. Правовий режим концесій та угод про розподіл продукції.....	631
§ 4. Обмежувальні режими господарювання	639

ГЛАВА 25. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ І ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ (Винокурова Л. Ф.)

§ 1. Захист цивільних прав третейським судом.....	648
§ 2. Дуалізм правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу і третейських судів	652
§ 3. Аналіз новел Господарського процесуального та Цивільного процесуального кодексів України. Нові правила визначення арбітрабельності спорів	653
§ 4. Аналіз новел процесуального законодавства щодо оспорування/оскарження і виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу і третейських судів	660
§ 5. Аналіз нового Регламенту МКАС при ТПП України. Загальні проблеми реформування третейського судочинства. Значення судової практики застосування законодавства про міжнародний комерційний арбітраж і третейські суди	662

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Книги, які можуть вас зацікавити

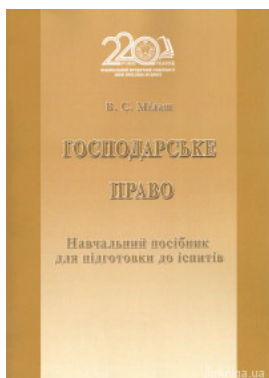
Господарське право
(загальна частина)

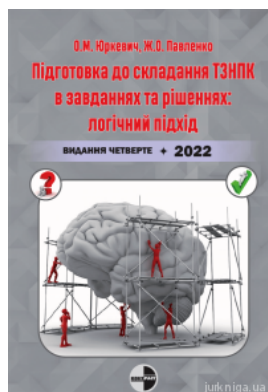
Конституція України

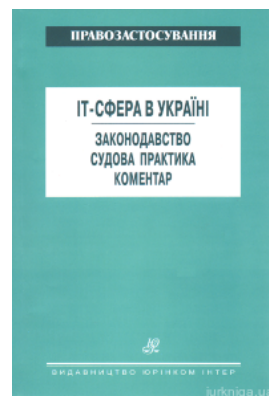
Податковий кодекс
України. Алерта

Господарське право.
Навчальний посібник
для підготовки до
іспитів

Підготовка до
складання ТЗНПК в
завданнях та рішеннях:
логічний підхід

ІТ-сфера в Україні.
Законодавство. Судова
практика. Коментар

Перейти до галузі права
Господарське право та процес

Перейти на сайт →